

Norsk Terrier Klub

Postboks 90 - Økern

0509 Oslo

Kirsten Svendsen, Slottet gård, 1550 Hølen

tlf. 64 95 75 79 eller arb. etter 1200 64 98 01 63 E-mail Kirsten.Svendsen@Vestby.kommune.no

tlf. Kjersti Roland arb. 22 15 85 20 E-mail Kjersti.Roland@iif.NO

Det Kongelige Justis- og Politidepartement
Postboks 8005, Dep
0030 Oslo

Oslo, 23.04.2004

HØRINGSUTTALELSE - UTKAST TIL FORSKRIFT OM HUNDER ref. 2004/002824 PPU/MSv, datert 03.03.04.

Vi viser til ovenfor nevnte høringsutkast fra Justisdepartementet, og ønsker i den forbindelse å komme med våre synspunkter.

1. Innledning

I hundelovens § 19 skriver man «hunder eller hundetyper som er spesielt aggressive, kampvillige og utholdende». På grunn av disse egenskapene mener man at dette er hunder som er spesielt farlig for mennesker og dyr.

Amerikansk Staffordshire Terrier kan ikke etter vår mening forbys etter denne bestemmelsen, da den ikke oppfyller samtlige av lovens kriterier. Rasen er verken spesielt aggressiv, kampvillig eller utholdende. Dette bygger på misforståelser som dessverre har påvirket både politikere og samfunnet for øvrig. Ingen hunderaser er genetisk farlige, jfr uttalelser som blant annet kom frem under høringen i Stortinget.

2. Hjemmelsspørsmål

Når det gjelder hjemmelsspørsmålet, ser vi at departementet mener at en hund kan karakteriseres som farlig dersom den er farlig for mennesker **eller** dyr. Man skriver at hundene utfra sin **egenart** er farlige.

I gitte situasjoner kan alle hunder utgjøre en fare for andre dyr. Dette punktet er lite utfyllende og mangler en presisering på hva departementet mener med sin tolkning, hvordan den praktiske siden og håndhevelse av loven skal virke.

Det gjøres også forsøk på å rettferdiggjøre det foreslåtte forbudet mot Tsjekkoslovakisk Ulvehund, til tross for at departementet selv sier at den trolig ikke oppfyller samtlige krav om å være spesielt aggressiv, kampvillig og utholdende. Her skrives det: "de kan ha et sterkt jaktinstinkt, og at de ved utøvelsen av dette jaktinstinktet har en adferd som er både aggressiv og kampvillig". Med Departementets resonnement vil det utvilsomt være berettiget å forby mange jakthunderaser, men faktum er at aggresjon ikke forekommer under jakt.

Videre viser man til en avgjørelse fra Høyesteretts kjæremålsutvalg for å understreke dette punktet, hvor det i den aktuelle saken kun handlet om to enkeltindivider. Ved gjennomgang av saken, ser vi ikke at det finnes noe som kan dokumentere at den omtalte rase er farlig, eller har en slik adferd at rasen må forbys. De hendelsene som har inntruffet har skjedd på grunn av uansvarlig hundehold og er igjen et spørsmål om hvorvidt eier var skikket til i det hele tatt å holde hunder. Det viser seg jo også at hundene ikke har forvoldt fysisk skade på person, men at de skal ha påført andre ubehag ved at de ikke har vært under forsvarlig kontroll, og i sin iver har hoppet opp på folk. Det er selvfølgelig ikke ønskelig for noen at hunder ferdes omkring uten at eier har kontroll, slik at de kan skremme eller plage mennesker og/eller dyr. Det er likevel ikke riktig å trekke den konklusjon at hunder av enkelte raser

automatisk er farlige, kun på bakgrunn av at de ferdes løse. I slike tilfeller er det viktig å nøye vurderer enkelttilfeller/enkeltindivider og eventuelt teste de hunder som er innblandet, man vil slik få et mer korrekt og rettferdig bilde av hundens «farlighet».

3. Kamphundloven med forskrifter

Det aktuelle høringsutkastet tar kun for seg et eventuelt forbud mot hunder av typen Amerikansk Staffordshire Terrier og Tjekkosllovakisk Ulvehund. Dermed får vi en videreføring og utvidelse av kamphundloven fra 1991.

Vi er klar over at Justisdepartementet ikke ber om uttalelser vedrørende allerede forbudte raser, men vi kan ikke se at det foreligger noe materiale som viser at kamphundloven har fungert hensiktsmessig og at den har vært et godt verktøy for å oppnå ønsket effekt. Vi stiller oss svært tvilende til at den i sin tid ble behandlet på en grundig måte og at det foreligger god nok dokumentasjon på at de rasene som ble forbudte er farlige. Det er bekymringsfullt at man viderefører en midlertidig lov uten at det har vært gjenstand for høring eller revisjon.

Det virker lite gjennomtenkt at Norge nå velger helt andre løsninger enn våre nærmeste naboland og også til dels Europa for øvrig.

4. Forbud mot Amerikansk Staffordshire Terrier.

Under dette punktet tar departementet for seg forbudet mot Amerikansk Staffordshire Terrier og kommer med en begrunnelse for dette. Blant annet skriver de i OT.prp. nr. 48(2002-2003) at "det synes som om gamle kamphundtyper nå reetableres som reelle kamphunder i visse miljøer."

Legger man departementets vurdering til grunn, er det flere anerkjente raser som tidligere har kamphundopphav blant annet Boxeren, Boston terrier, Akita Inu og flere andre hunderaser.

Amerikansk Staffordshire Terrier ble godkjent som rase i 1936 og tanken bak var en utstillings-, bruks- og familiehund. Det er ikke slik at det kun unntaksvis finnes hunder av denne rasen som fungerer som gode familiehunder. Det er heller ikke slik at de krever svært spesiell behandling for å bli velfungerende individer. Tvert i mot er dette en rase som kjennetegnes ved at den er svært menneskekjær og vennlig. Alle hunder krever en ansvarlig eier, og det er ikke noe unntak for denne rasen.

Det er ingen raser som er kamphundraser. En kamphund er en hund som er avlet, trent og brukt i hundekamper. Det vil derfor være feil at man kun konsentrerer seg om en spesiell rase, og ikke de hunder som faktisk brukes i hundekamper.

Det er også bemerkelsesverdig at det til stadighet henvises til «visse miljøer som skal utgjøre et problem». Jfr Oslo Politidistrikts brev av 17. oktober 2002, skriver de at størstedelen av hunder som de kommer i kontakt med, foreligger det ingen papirer på som kan stadfeste rase og opphav. Ofte er også eier ukjent. Hvordan Politiet likevel kan fastslå at Amerikansk Staffordshire Terrier er utbredt i hundekamper er uforståelig. Finnes det virkelig dokumentasjon på dette, eller er dette kun noe som har blitt antatt av politiet i Oslo og deretter av departementet. Dette vil i så fall være ganske enestående i verden, sett i sammenheng med den kunnskap som finnes om slike miljøer i andre land.

Dersom politiet faktisk kjenner til konkrete miljøer hvor hundekamper finner sted, er det beklagelig at man ikke har valgt å prioritere og rydde opp i disse. Det er all grunn til å tro at dersom disse miljøene faktisk har eksistert i lang tid, uten at noen har grepet inn, vil ett nytt forbud mot enkelte hunderaser ikke ha noen effekt. Man sitter jo unektelig med ett inntrykk av at politiet verken har ressurser eller vilje til å ta tak i dette problemet som både har elementer av økonomisk kriminalitet og dyreplageri i seg.

Er det slik at både lovgivende myndigheter, domstoler og politi egentlig betrakter kamphund-miljøet som totalt uangripelig, og faktisk velger å innføre nye forbud i tråd med utviklingen de **tror** finner sted. Det menes og fra departementet at den beste reelle indikasjonen på hvilke hunder som har kamphundegenskaper er å se utviklingen i kamphundmiljøene og hvilke typer hunder disse bruker og avler. Det blir feil at kriminelle skal bestemme hvilke hunder som bør forbys. Man kan heller ikke vedta et forbud basert på indikasjoner! I henhold til Oslo Politidistrikts brev av 17. oktober 2002, indikerer politiet at disse miljøene blander for eksempel Pitbull med etablerte raser som blant annet Boxer og Rottweiler. Det kan da etterhvert bli ganske mange raser, samt blandinger av disse som skal forbys da de til stadighet sees i disse miljøene.

Tom Østereng ved Stovner Politistasjon deltok på et faglig seminar i Norsk Terrier Klubs regi i Oslo den 9. mars 2004 og uttalte dette om frykt blant publikum og om "farlige hunder". Stovner politikammer gjennomførte i 2003 en storstilt aksjon i Groruddalen for å luke ut uønskede hunder. De tok hånd om 65 hunder, hvorav kun ca. 3 -5 av disse hadde forvoldt skade. Noen hunder ble levert ut igjen til eier og 35 ble avlivet. Videre ble det sagt at de nå hadde ryddet opp i problemet, og at beboerne i bydelen var fornøyd og aksjonen førte til at det nå er hyggelig å ferdes i Groruddalen igjen. Det vil altså si at et distrikt som hadde betydelige problemer med uønskede hunder, og uansvarlige hunde-eiere klarte å rydde opp i det uten et utvidet raseforbud.

Justisdepartementet henviser til at en del av de omtalte hundene reelt sett er av typen Pitbull terrier. Det store antallet papirløse hunder mistenkt av Stovner Politistasjon i Oslo, bekrefter at det ikke er lett å skaffe legitime papirer for hunder med tvilsom opprinnelse. Med Norsk Kennel Klub's krav til DNA-test, har det blitt umulig å jukse med registreringen av Amerikansk Staffordshire Terrier. Med denne tryggheten vil Pitbullblodet, som det går rykter om er blandet inn, på kort sikt ikke ha noen genetisk betydning. Dette vil Justisdepartementet få bekreftet dersom de søker informasjon om avl og genetikk. Fra 1. januar 2002 innførte Norsk Kennel Klub obligatorisk DNA testing av alle registrerte Amerikanske Staffordshire Terrier valpekull. Ved å fortsette dette arbeidet, vil vi etter hvert få en sikker oversikt og kontroll, og det vil i fremtiden kunne utarbeides en DNA profil for rasen. Ved et forbud vil dette arbeidet ikke bli videreført og myndighetene mister verdifull kontroll mulighet i forhold til uønskede individer.

Departementet overser og bagatelliserer at den aller største andelen av Amerikansk Staffordshire Terriere befinner seg i vanlige hjem og fungerer som helt vanlige familiehunder. Man overser helt åpenbart det faktum at det kun er disse som rammes av forbudet og ikke de kriminelle som det er ment å ramme. Vi vet fra erfaringer i andre land og her i landet, at mange eiere av Amerikansk Staffordshire Terriere, og blandingshunder som kan ligne, har store problemer. Det kan også for store grupper bli en stor psykisk belastning å eie disse hundene. Man skal heller ikke bagatellisere, at når rasen blir forbudt og stigmatiseres som «farlig hund» kan man ikke unngå at det til eksempel skapes en viss frykt for rasen hos omgivelsene.

Til slutt under dette punktet i forskriften ser vi med beklagelse at det står skrevet at enkelte hunder kan låse kjeven. Dette er en myte og en påstand uten rot i virkeligheten. Blant annet har det fra veterinærhold kommet klare uttalelser som sier at dette er en anatomisk umulighet. Dette ble også avkreftet flere ganger under høringen på Stortinget i april 2003.

Departementet viser til rettslig utvikling i andre land, som nok en begrunnelse for å forby nye hundetyper (vi tolker at departementet mener hunderaser). Det er oppsiktsvekkende at departementet har valgt å se til land som Tyskland, Frankrike og Spania, og ikke til våre nærmeste naboland. Sverige og Danmark som det er naturlig å sammenligne seg med, ikke minst fordi vi har et felles avlsmateriale når det gjelder hunder, har ikke blitt tillagt noen vekt i denne sammenheng. Spesielt siden disse to landene har hatt en gjennomgang av sine hundelover i samme tidsrom som oss og har valgt en helt annen retning. Sverige fremla i fjor sin statlige "Hundeansvarsutredning". Arbeidet med denne utredning ble utført av et bredt faglig sammensatt utvalg.

Det kan også virke som om departementet har plukket de deler av forskjellige lands lovverk som støtter deres syn og har utelatt vesentlige opplysninger. I Tyskland har det vært flere rettssaker om nettopp slike raseforbud, blant annet har Høyesterett i 2001, i to delstater avsagt dom mot rasespesifikk lovgivning grunnet mangel på vitenskapelige bevis. Departementet har også beleilig utelatt Storbritannia som var det land som innførte denne type lovgivning i Europa og som Norge mer eller mindre kopierte i 1991. Storbritannia ser nå ut til å gå i motsatt retning av det vi velger. Dette viste de klart da de myket opp sin lovgivning på dette området i 1997. Når man så nevner Frankrike har departementet unnlatt å nevne at det kun eksisterer restriksjoner mot Amerikansk Staffordshire Terrier, ikke noe raseforbud. Det kan nevnes at Frankrike også har innført restriksjoner mot rasen Rottweiler som også er en meget utbredt rase her i landet. Italia er heller ikke nevnt hvor de nå har innført restriksjoner mot hele 87 raser, for eksempel Welsh Corgi (en liten hund) for å nevne en. Her har faktisk ikke Amerikansk Staffordshire Terrier blitt underlagt noen restriksjoner, faktisk ingen terriertype i det hele tatt. Til slutt vil vi nevne et utmerket eksempel, nemlig Finland som aldri har hatt noen form for rasespesifikk lovgivning. De har fra starten fokusert på eieransvaret og det viser seg nå at dette er en av de land som har hatt minst problemer med såkalt farlige hunder.

5. Forbud mot hundetyper som er en blanding av hund og ulv.

I følge Departementets vurdering er det stigende interesse for ulv/hund-kryssninger, og man legger dette til grunn i det man forbyr hundetypen tsjekkosllovakisk ulvehund. Igjen opererer man her med synsing i lovarbeidet, og man overlater utviklingen til uansvarlig miljøer som kan tenkes å ville holde visse hundetyper. Disse miljøbegrepene er imidlertid svært lite håndfaste, og nok en gang er det ingen dokumentasjon, statistikk eller konkrete opplysninger som understøtter det standpunktet departementet tar.

6. Dokumentasjonskrav

Det største ankepunktet når det gjelder krav til dokumentasjon fra hunde-eier er at man overlater et stort ansvar og umulig oppgave til politiet som skal utøve skjønn på stedet. Vi merker oss spesielt at man kan kreve omfattende dokumentasjon dersom en hund har en fysikk, fremtoning eller egenskaper som kan indikere kamphundopphav eller ulveopphav, selv om hunden ikke ligner på noen av delene. Vi må her på det sterkeste advare mot den svært uheldige situasjonen departementet setter alle blandingshunder og deres eiere i. En situasjon som er totalt uakseptabel i en moderne rettsstat. Denne gruppen vil bli så si "fritt vilt" for enhver polititjenestemann som etter sitt skjønn, «på stedet, mener en av disse har en fysikk, fremtoning eller egenskaper som kan indikere kamphundopphav eller ulveopphav, selv om hunden ikke direkte likner på kjente kamphundtyper eller på ulv». Det er heller ikke en liten gruppe hunder vi her snakker om, da det dreier seg om ca. 200.000 uregistrerte hunder. Dette vil altså med andre ord kunne ramme 50 % av hundepopulasjonen, som ikke har noen som helst mulighet til å oppfylle forskriftens krav om å kunne trekke linjer tilbake til hunder registrert i godkjent register, eller hvor opphavet er kjent. Når det gjelder dokumentasjonskravet for disse hundene og hunder født før denne lov trer i kraft, må det utarbeides retningslinjer.

Når det gjelder blandingshunder og raserene hunder som blir rammet av dokumentasjonskravet er det med bekymring vi registrerer at disse straks kan tas i forvaring. Dersom en hund ikke har gjort annen skade enn å mangle papirer, kan det ikke være hensiktsmessig at den blir tatt i forvaring. Å bli fjernet fra sitt vante miljø kan oppleves traumatisk for hunder, og ikke minst for dens eier. I disse tilfellene kan også eier påføres store unødige omkostninger.

7. Departementets vurdering

Vi kan ikke se at det finnes noe faglig dokumenterte opplysninger eller bevis i proposisjonen for at noen hunderaser i seg selv kan ansees som farlige. Alle uttalelser fra sakkyndige bekrefter dette og mener at raseforbud ikke er rette virkemiddel mot farlige hunder og useriøst hundehold.

Vi ser positivt på at det innføres et krav om identitetsmerking av alle hunder. Krav om slik merking må gjelde fra valpen forlater oppdretter, det vil vanligvis si ved 8 ukers alder. Merking ved 4 måneders alder (jfr. pkt 2 avsnitt 2) vil åpne mulighetene for omgåelse .

8. Økonomiske og administrere konsekvenser

Hvis denne forskrift skal håndheves som beskrevet, vil dette utvilsomt få store økonomiske og administrative konsekvenser. Departementet har en teori om at politiets ressurser på sikt oppveies av at antall farlige hunder gradvis reduseres. Departementet skriver under pkt. 4 at "Departementet har også vurdert om nye hundetyper av Mastiff, bulldog- og terriertyper og blandinger av disse m.m bør forbys, fordi dette skal dekke hundetyper som kamphundmiljøene kan komme til å holde" Dette vil medføre at det stadig vil bli nye raser for politiet å sjekke og bruke ressurser på, for vi antar at departementet mener at lovens intensjoner skal følges opp. Dog er det et paradoks i dagens virkelighet, med manglende ressurser til politiet, at man skal bruke tid og ressurser på hunder som ikke anses farlig.

KONKLUSJON:

Vår argumentasjon har i noen tilfeller blitt noe lang og i visse tilfeller har vi gjentatt oss selv. Det har vært viktig for oss å påpeke feil i departementets fremstilling og fortelle at raseforbud som virkemiddel mot farlige hunder er feil vei å velge. Det vil også bli en umulig oppgave å håndheve forbudet. Et forbud i seg selv vil også ofte tiltrekke seg uønskede eiere, da det for enkelte er stas/prestisje å eie en forbudt rase. Disse er som oftest ikke knyttet til noe kamphundmiljø, men er ofte bare umodne personer.

Vi har heller ikke fått frem hvor vanlig det er, rundt om i verden, å bruke Amerikansk Staffordshire Terrier som terapi hund på sykehus og andre institusjoner for både unge og gamle. Vi har foreløpig liten erfaring med dette, da rasen som kjent er «ung» her i landet, og det er mange som ikke har fått øynene opp for rasens egnethet også som ettersøks- og redningshund.

Innen et eventuelt forbud trer i kraft vil det være et sted mellom 1500 til 2000 lovlig registrerte eksemplarer av rasen. Dette vil medføre en stor belastning for myndighetene, og vi er meget interessert i et samarbeid og legger derfor frem forslag på restriksjoner isteden for forbud. For å spare unødvendig kontroll for politiet, legges restriksjoner på oppdretter og siden på hundeeier, slik at politiet kan bruke ressurser på de reelt farlige hundene, og kamphund-miljøene hvor dyreplageri utføres.

Når DNA-testing opphører for rasen Amerikansk Staffordshire terrier mister myndighetene kontrollgruppen.

Det må utarbeides nærmere regler for dokumentasjonskrav for blandingshunder og hunder født før forbudet trer i kraft, slik at hunde-eiere ikke blir utsatt for en enkelt polititjenestemanns egen tolkning.

Vi har krav på å få vite hvordan departementet forholder seg til erstatning for de hunder som blir rammet av forbudet. I mange tilfeller dreier det seg om store verdier. Slik vi oppfatter eiere av rasen skal departementet ikke se bort fra at det kan følge erstatningskrav i kjølvannet av et eventuelt raseforbud.

I stedet for et raseforbud burde det heller vært:

- fokusert sterkere på eiers ansvar
- lagt vekt på farlige individer uansett rase eller opprinnelse
- forbud mot hundekamper og/eller trening for dette formål, medvirkning og deltagelse
- oppnevnt et utvalg som kan teste antatt farlige hunder. Vi foreslår at testingen gjøres av Politihøgskolen som har et godt landsdekkende apparat
- slik at både rasehunder og blandingshunder må ID-merkes ved 8-ukers alder, og før endelig registrering

Vi foreslår følgende restriksjoner for rasen Amerikansk Staffordshire Terrier i stedet for forbud:

- fortsatt DNA-testing
- vandelsattest
- dobbel ID-merking (chip og tatovering)
- sikring av registreringsbevis i form av laminering eller lignende

Vi har kommet med saklige argumenter og påvist flere feil og mangler ved forslaget. Vi ber derfor departementet om å ta stilling til om saken bør sendes tilbake til Stortinget med anmodning om at raseforbudet bortfaller.

Med vennlig hilsen
Norsk Terrier Klub

Inger Kristiansen
leder

Norsk Terrier Klub's komite for bevaring av rasen
Amerikansk Staffordshire Terrier

Kirsten Svendsen

Vedlegg følger i egen sending.
Referat fra vårt seminar 09.03.04 vil bli ettersendt